

UCHWAŁA NR/...../2024
RADY GMINY CZOSNÓW

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i
Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Czosnów na lata 2024-2028.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 poz. 424) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Czosnów na lata 2024-2028 w brzmieniu określonym w załączniku.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czosnów.

§ 3.

Traci moc uchwała NR XXIX/255/2020 Rady Gminy Czosnów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Czosnów na lata 2021-2025.

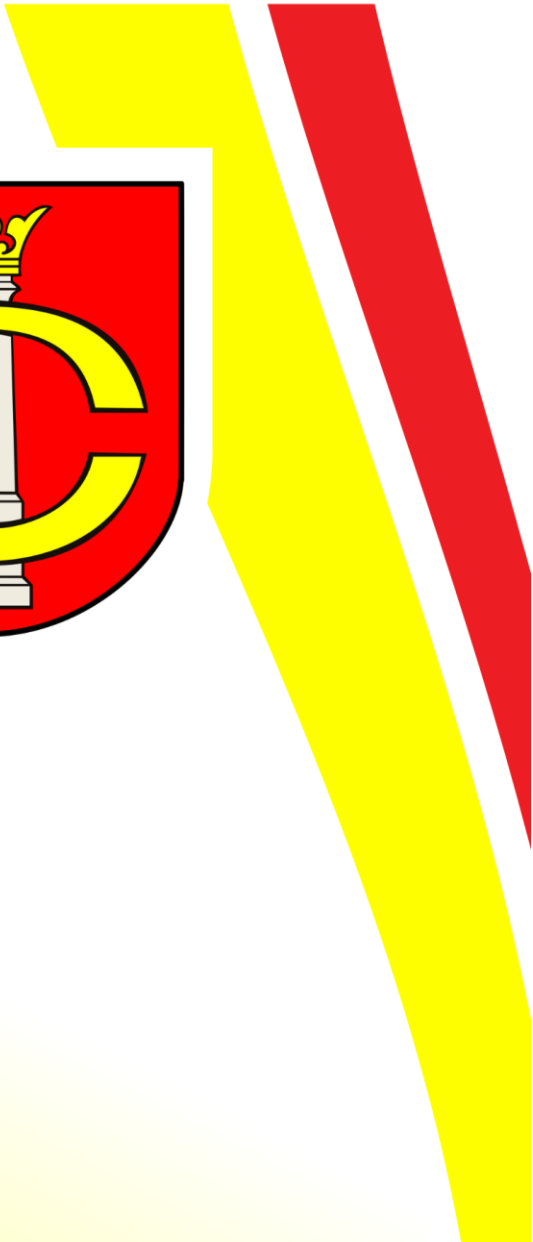
§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024-2028**

GMINA CZOSNÓW

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	3
WPROWADZENIE	4
SKALA PRZEMOCY W ŚWIELE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH	6
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	7
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	8
ZASOBY GMINY CZOSNÓW W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ	9
SKALA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE CZOSNÓW – ANALIZA DANYCH ZASTANYCH	11
SKALA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE CZOSNÓW – WYNIKI BADAŃ SPOŁECZNYCH	16
WNIOSKI MIESZKAŃCY	17
WNIOSKI UCZNIOWIE	24
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	29
ADRESACI PROGRAMU	34
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	34
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	34
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	35
BIBLIOGRAFIA	36
WYKAZ TABEL I WYKRESÓW	36

WYKAZ SKRÓTÓW

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czosnowie

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czosnowie

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KP – Komisariat Policji w Czosnowie

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

NK – „Niebieskie Karty”

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

PKI – Punkt Konsultacyjno-Informacyjny

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Dworze Mazowieckim

UG – Urząd Gminy w Czosnowie

ZI – Zespół Interdyscyplinarny w Czosnowie

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, **przemoc domowa** to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- ☑ narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- ☑ naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- ☑ powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ☑ ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- ☑ istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Wyróżnia się **4 kryteria występowania przemocy**:

- ☑ **Intencjonalność** – działania osoby stosującej przemoc domową nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego krzywdzenia bliskich i zadawania im bólu. Osoba stosująca przemoc dąży do uzyskania pełnej kontroli i władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnego posłuszeństwa;
- ☑ **Dysproporcja siły** – nie chodzi tylko o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi – słabszy;
- ☑ **Naruszanie godności i praw** – osoba stosująca przemoc domową narusza godność osoby doznającej przemocy, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw;
- ☑ **Powodowanie cierpienia i szkód** – osoby doznające przemocy doświadczają zarówno szkód fizycznych, jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy domowej mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie¹.

¹ <https://kcpu.gov.pl/>

W literaturze spotkać można różne klasyfikacje przemocy. Najczęściej wyróżnia się jednak przemoc: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną oraz polegającą na zaniedbaniu. W kolejnej tabeli zostały opisane niektóre zachowania, które możemy zaliczyć do poszczególnych rodzajów przemocy.

Tabela 1. Rodzaje przemocy domowej

RODZAJ PRZEMOCY	OPIS
Przemoc fizyczna	szarpanie, kopanie, popychanie, duszenie, przytrzymywanie, szczypanie, policzkowanie, bicie, rzucanie przedmiotami w drugą osobę, klapsy, przypalanie itp.
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie, krytykowanie, poniżanie, wyzywanie, stosowanie gróźb, zawstydzanie, obwinianie, szantażowanie, izolowanie, ograniczanie kontaktów, wmawianie choroby psychicznej itp.
Przemoc ekonomiczna	zabieranie pieniędzy, zmuszanie do pożyczek, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy, niszczenie przedmiotów itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, wyśmiewanie wyglądu, ciała, krytyka zachowań seksualnych, zmuszanie do oglądania treści pornograficznych itp.
Zaniedbanie	niezapewnianie odpowiednich warunków do życia/rozwoju osoby zależnej (dziecko, osoba starsza, niepełnosprawna), brak bezpiecznego schronienia, opieki, pożywienia, opieki medycznej, dostępu do nauki, ograniczanie kontaktów społecznych itp.
Cyberprzemoc	akty przemocy popełnione lub wspomagane za pomocą systemów teleinformatycznych i telekomunikacyjnych, takich jak telefony komórkowe, Internet, media społecznościowe, gry komputerowe online i inne komunikatory

Źródło: <https://kcpu.gov.pl/>

SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH

Z „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie” z 2019 roku wynika, iż większość Polaków nie myśli o przemocy w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, czy ekonomicznej. Kobiety i mężczyźni nieco różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu w odniesieniu do stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn oraz 5% kobiet. Polacy w swoim otoczeniu najczęściej zauważają przemoc psychiczną, a najmniej dostrzegana jest przemoc seksualna. Co trzeci badany przyznaje, że w dzieciństwie doświadczył przemocy psychicznej oraz fizycznej, a niemal co czwarty badany był w dzieciństwie świadkiem przemocy psychicznej w swoim domu. Niemal co piąty badany (19%) doświadczył jakiegokolwiek rodzaju przemocy wiele razy w ciągu całego swojego życia, 28% badanych doświadczyło przemocy kilka razy, a 10% raz. 30% respondentów potwierdza bycie osobą stosującą przemoc.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę od 2013 roku regularnie prowadzi diagnozę przemocy wobec dzieci w Polsce. Badanie jest przeprowadzane cyklicznie co 5 lat. Z przeprowadzonych badań w 2023 roku wynika, iż 79% dzieci i nastolatków w Polsce przynajmniej raz w swoim życiu doświadczyło przemocy, z kolei 52% doznało jej w ciągu roku przed badaniem. Respondenci najczęściej wskazywali na doświadczenie przemocy ze strony rówieśników (66%), natomiast średnio co trzeci – bliskich dorosłych (32%). Dziewczyny częściej niż chłopcy deklarowały, iż doświadczały przemocy ze strony bliskich dorosłych, były świadkami przemocy w domu, były zanieżywane fizycznie oraz były wykorzystywane seksualnie zarówno bez kontaktu fizycznego, jak i z nim. W latach 2018-2023 nastąpił spadek odsetka dzieci, które doświadczyły w swoim życiu przemocy fizycznej (z 33% do 24%) oraz niewielki wzrost przemocy psychicznej (z 20% do 22%) ze strony bliskich dorosłych. Ponadto, nastąpił znaczny wzrost odsetka dzieci, które doznały przemocy fizycznej i psychicznej ze strony rówieśników. Różnica w przypadku przemocy fizycznej kształtuje się na poziomie 7 pp. (z 41% do 48%), natomiast przemocy psychicznej - 16 pp. (z 28% do 44%).

Z danych Policji wynika, iż w 2023 roku liczba osób doznających przemocy domowej wyniosła 77 832, w tym: 51 631 to kobiety, 9 162 - mężczyźni, a 17 039 - osoby małoletnie. W

stosunku do roku 2022 zauważyć można wzrost osób dotkniętych przemocą o 8,7% (71 631 osób), natomiast w porównaniu do 2021 roku odsetek wzrósł o 2,7% (75 761 osób).

W 2023 roku odnotowano 63 016 osób stosujących przemoc domową, w tym 7 595 kobiet, 55 225 mężczyzn oraz 196 małoletnich. W stosunku do roku 2022 zauważyć można wzrost osób stosujących przemoc o 1,2% (62 224 osoby), natomiast w porównaniu do 2021 roku odsetek ten spadł o 2,8% (64 846 osób).

Należy zaznaczyć, iż w 2023 roku 48,0% osób stosujących przemoc (30 261 osób) było pod wpływem alkoholu, 0,6% - pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu (393 osoby), z kolei 0,2% było pod wpływem alkoholu i środków działających podobnie do niego (142 osoby).

Z raportu podsumowującego działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” wynika, iż wśród telefonujących osób zdecydowaną większość stanowiły kobiety (75%). Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby zgłaszające przemoc rzadko mówią o tylko jednym jej rodzaju. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Zgłaszało ją 8 756 osób, a przemoc fizyczną - 4 551 dzwoniących. Odnotowano również wysoki udział przemocy ekonomicznej (14%) oraz seksualnej (4,5%). W 26% zgłaszanych przypadków osoba stosująca przemoc nadużywała alkoholu.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja **gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej**. Wśród pozostałych obowiązków przypisanych gminie przez ustawodawcę wyróżnia się:

- ☒ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- ☒ zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- ☒ tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028 został opracowany na podstawie danych zastanych udostępnionych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czosnowie, jak również założeń Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową:

- ☒ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ☒ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ☒ ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ☒ ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ☒ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ☒ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ☒ ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ☒ ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- ☒ ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- ☒ ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- ☒ ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ☒ ustawa o z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych;
- ☒ ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- ☒ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

ZASOBY GMINY CZOSNÓW W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Czosnów zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny**. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

1. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
 - a. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
 - b. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
 - c. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
 - d. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
 - e. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - f. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
 - g. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
 - h. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
 - i. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;

- j. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

Zgodnie z powyższym aktem prawnym do zadań **grup diagnostyczno-pomocowych** należy w szczególności:

1. dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową.
2. realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia.
3. zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność.
4. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową.
5. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
6. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.
7. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.
8. zakończenie procedury „Niebieskie Karty”.
9. dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,
 - b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.
10. informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Wśród instytucji, organizacji oraz służb, które świadczą pomoc i wsparcie w zakresie problemu przemocy domowej można wyróżnić:

- ☑ Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czosnowie,
- ☑ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czosnowie,
- ☑ Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Czosnowie,
- ☑ Komisariat Policji w Czosnowie,
- ☑ Placówki oświatowe z terenu gminy Czosnów,
- ☑ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim,
- ☑ Prokuraturę Rejonową w Nowym Dworze Mazowieckim,
- ☑ Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim,
- ☑ społeczności lokalne, środowiska i osoby fizyczne oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- ☑ Urząd Gminy w Czosnowie,
- ☑ Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nowym Dworze Mazowieckim.

SKALA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE CZOSNÓW – ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Ustawa o pomocy społecznej określa okoliczności uzasadniające udzielenie wsparcia rodzinom. Jedną z nich jest przemoc domowa. Z pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czosnowie w latach 2022-2023, z powodu doświadczania przemocy domowej, nie korzystała żadna rodzina, natomiast w 2021 roku wystąpiła konieczność udzielenia pomocy 1 rodzinie.

Kolejną analizowaną kwestią są dane dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych (poprzednio grup roboczych) w latach 2021-2023. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż co dwa miesiące, natomiast w poprzednich latach zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie posiedzenia ZI odbywały się nie rzadziej niż co trzy miesiące.

W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny spotkał się 5 razy - to o 1 spotkanie więcej niż w latach 2021-2022. Na przestrzeni analizowanych lat dostrzec można wahania liczby utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych. W 2021 roku było to 21 grup, w 2022 roku - 17, natomiast w 2023 roku - 32, a więc najwięcej biorąc pod uwagę analizowany okres.

Liczba posiedzeń grup roboczych również ulegała wahaniom i w 2023 roku przyjęła wartość 130, czyli o 64 więcej niż w 2022 roku oraz o 47 więcej względem roku 2021. Szczegółowe dane zostały zaprezentowane w tabeli nr 2.

Tabela 2. Dane dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	5
liczba funkcjonujących grup roboczych	21	17	32
liczba posiedzeń grup roboczych	83	66	130

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2021-2023

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Wszczęcia procedury dokonują poniższe osoby wypełniając formularz „Niebieska Karta-A”:

- ☒ pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
- ☒ funkcjonariusz Policji,
- ☒ żołnierz Żandarmerii Wojskowej w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową,
- ☒ pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- ☒ asystent rodziny,
- ☒ nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego,
- ☒ osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny,
- ☒ przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,

- ☑ pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych; Policji; oświaty; ochrony zdrowia; lub organizacji pozarządowych.

W 2023 roku sporządzono 23 „Niebieskie Karty – A” - to tyle samo, co w 2021 roku oraz o 6 więcej niż w 2022 roku. Zdecydowaną większość procedur wszczęła Policja, tj. 20, 2 - jednostki pomocy społecznej, a 1 przez przedstawicieli ochrony zdrowia. Należy zaznaczyć, iż na przestrzeni lat 2021-2023 to właśnie Policja wszczyniała najwięcej procedur, co obrazuje kolejna tabela.

Tabela 3. Dane dotyczące wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba sporządzonych „Niebieskich Kart - A”, w tym przez:	23	17	23
Policję	23	13	20
jednostki pomocy społecznej	0	2	2
oświatę	0	2	0
ochronę zdrowia	0	0	1

Źródło: Realizacja procedury „Niebieskie Karty” za lata 2021-2023

W roku 2023 liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” wyniosła 32 - to o 15 więcej niż w 2022 roku oraz o 10 więcej względem 2021 roku. W 2023 roku zauważyć można, iż przemoc psychiczna dotyczyła 26 rodzin, przemoc fizyczna - 14, z kolei przemoc seksualna - 2 rodzin. Z analizowanych danych wynika, iż liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury NK przyjęła w 2023 roku najwyższą wartość.

Tabela 4. Dane dotyczące rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	23	17	32
w tym ze względu na problem przemocy psychicznej	20	17	26
w tym ze względu na problem przemocy fizycznej	17	14	14
w tym ze względu na problem przemocy seksualnej	0	2	2

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2021-2023

W latach 2021-2023 liczba osób doświadczających przemocy, objętych działaniami w ramach procedury NK ulegała wahaniom. W 2023 roku osiągnęła wartość 37, czyli była

wyższa o 20 niż w 2022 roku oraz o 14 względem roku 2021. Największą część tych osób w 2023 roku stanowiły kobiety, tj. 70,3%, a mężczyźni - 5,4%. Należy zaznaczyć, iż udział dzieci jako osób doświadczających przemocy uległ zwiększeniu, przyjmując w 2023 roku najwyższą wartość (w 2021 roku stanowiły one 4,3% wszystkich osób, w 2022 odsetek ten wyniósł 17,6%, a w 2023 roku - 24,3%).

Tabela 5. Liczba osób doświadczających przemocy, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” z terenu gminy Czosnów na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba osób w rodzinach, w tym:	23	17	37
liczba kobiet	18	12	26
liczba mężczyzn	4	2	2
liczba dzieci	1	3	9

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2021-2023

W 2023 roku liczba osób objętych procedurą NK wskazanych jako osoby stosujące przemoc wyniosła 32, z czego zdecydowana większość to mężczyźni, tj. 29. W stosunku do poprzednich lat zauważyć można wzrost liczby osób stosujących przemoc. Należy podkreślić, iż w każdym z analizowanych lat, mężczyźni stanowią wyższy odsetek osób stosujących przemoc niż kobiety.

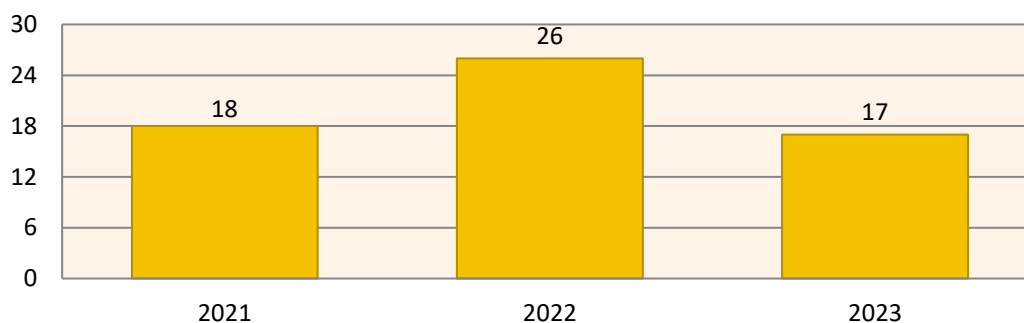
Tabela 6. Liczba osób stosujących przemoc objętych procedurą „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc	23	17	32
liczba kobiet	b.d.	4	3
liczba mężczyzn	b.d.	13	29

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2021-2023

W 2023 roku zakończono 17 procedur NK, z czego 14 z powodu ustania przemocy i zrealizowania planu pomocy, a 3 ze względu na brak zasadności podejmowania działań. Liczba zakończonych procedur na przestrzeni lat 2021-2023 ulegała wahaniom, a w 2023 roku osiągnęła najniższą wartość. Szczegółowe informacje znajdują się na poniższym wykresie.

Wykres 1. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2021-2023

Na przestrzeni lat 2021-2023 nie odnotowano żadnego dziecka, które zostało odebrane z rodziny ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia w związku z przemocą domową, w trybie art. 12a ustawy.

Osobom doznającym, jak i stosującym przemoc domową udzielane jest poradnictwo, w tym: psychologiczne, pedagogiczne, prawne, medyczne, socjalne, zawodowe i rodzinne. W 2023 roku skorzystało z niego 14 osób, czyli najwięcej biorąc pod uwagę analizowany okres. 5 powyższych mieszkańców objęto poradnictwem socjalnym, z kolei 9 osób - psychologicznym.

Tabela 7. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym:	12	10	14
psychologicznego	7	5	9
pedagogicznego	0	0	0
prawnego	0	0	0
medycznego	0	0	0
socjalnego	5	5	5
zawodowego i rodzinnego	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2021-2023

Na terenie Gminy osoby zmagające się z problemem alkoholowym, jak i przemocy mogą skorzystać ze wsparcia Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Czosnowie, który w 2023 roku był czynny średnio przez 5 godzin w miesiącu. Poradnictwo było świadczone przez psychologa, 2 pracowników socjalnych, 2 pedagogów, 1 Policjanta, 1 lekarza oraz 1 księgową. W 2023 roku udzielono 12 porad 11 osobom doznającym przemocy oraz 6 porad 6 osobom stosującym przemoc domową. W stosunku do poprzednich lat zauważyć można wzrost liczby osób doznających przemocy korzystających z Punktu oraz udzielonych im porad.

Od 2022 roku liczba osób stosujących przemoc oraz udzielonych im porad w PKI utrzymuje się na stałym poziomie.

Tabela 8. Liczba porad i osób, które korzystały ze wsparcia Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba osób doznających przemoc korzystających z Punktu	2	7	11
liczba udzielonych porad osobom doznającym przemoc	3	8	12
liczba osób stosujących przemoc korzystających z Punktu	5	6	6
liczba udzielonych porad osobom stosującym przemoc	8	6	6

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok oraz Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 i 2023 rok

SKALA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE CZOSNÓW – WYNIKI BADAŃ SPOŁECZNYCH

Na przestrzeni maja i czerwca 2024 roku na terenie Gminy zostało przeprowadzone badanie ankietowe diagnozujące problemy społeczne, w którym wzięło udział 106 dorosłych mieszkańców Gminy oraz 175 uczniów szkół podstawowych. Badanie wśród dorosłych mieszkańców, jak i uczniów zostało przeprowadzone zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą techniki CAWI (ang. *Computer Assisted Web Interview*), tj. ankiety internetowej. Link odnoszący się do narzędzia badawczego został udostępniony na głównej stronie Urzędu Gminy oraz wszelkich dostępnych źródłach elektronicznych. W przypadku uczniów, link został przekazany dyrekcjom placówek, które następnie go rozdysponowały między uczniów, którzy wypełniali ankietę podczas lekcji informatyki bądź godziny wychowawczej. Poniżej przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów, dotyczące kwestii przemocy.

MIESZKAŃCY

DOZNAWANIE PRZEMOCY

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy w ciągu ostatniego roku **doznali przemocy**. **16%**

PRZEMOC PSYCHICZNA

15,1%

PRZEMOC FIZYCZNA

5,7%

ZANIEDBANIE

4,7%

PRZEMOC SEKSUALNA

4,7%

PRZEMOC EKONOMICZNA

3,8%

8,4%

mieszkańców doznało przemocy w ciągu ostatniego roku przed badaniem więcej niż 4 razy (odsetek został obliczony z całej próby badawczej, tj. 106 osób).

Inni członkowie rodziny, mąż/żona oraz partner/partnerka jako główne grupy, które stosowały przemoc wobec dorosłych mieszkańców.

STOSOWANIE PRZEMOCY

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy w ciągu ostatniego roku **stosowali przemoc**. **7,5%**

PRZEMOC PSYCHICZNA

ZANIEDBANIE

PRZEMOC FIZYCZNA

PRZEMOC SEKSUALNA

PRZEMOC EKONOMICZNA

0,9%

mieszkańców stosowało przemoc w ciągu ostatniego roku przed badaniem więcej niż 4 razy (odsetek został obliczony z całej próby badawczej, tj. 106 osób).

Partner/partnerka jako główna grupa, wobec której dorośli mieszkańcy stosowali przemoc.

MIESZKAŃCY

BYCIE ŚWIADKIEM PRZEMOCY W SWOIM DOMU

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy w ciągu ostatniego roku **byli świadkiem przemocy w swoim domu**. **16,0%**

PRZEMOC PSYCHICZNA

15,1%

PRZEMOC FIZYCZNA

6,6%

ZANIEDBANIE

4,7%

PRZEMOC EKONOMICZNA

2,8%

PRZEMOC SEKSUALNA

0,9%

4,7%

mieszkańców było świadkami przemocy w swoim domu w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem więcej niż 3 razy (odsetek został obliczony z całej próby badawczej, tj. 106 osób).

7,5%

Odsetek badanych, którzy wskazali na innych członków rodziny jako osoby stosujące przemoc w ich domu.

MIESZKAŃCY

ZNAJOMOŚĆ OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY

0,9% zna 7-10 osób

29,2%

21,7% zna 1-3 osoby

6,6% zna 4-6 osób

PRZEMOC PSYCHICZNA

25,5%

PRZEMOC FIZYCZNA

11,3%

PRZEMOC EKONOMICZNA

10,4%

ZANIEDBANIE

9,4%

PRZEMOC SEKSUALNA

2,8%

41,9%

**ODSETEK BADANYCH, KTÓRZY NIE
INTERWENIOWALI, A WIEDZIELI, IŻ OSOBA Z ICH
OTOCZENIA DOZNAJE PRZEMOCY (ODSETEK
BADANYCH SPOŚRÓD TYCH, KTÓRZY ZNAJĄ
OSOBY DOZNAJĄCE PRZEMOCY).**

CYBERPRZEMOC

DOŚWIADCZENIE**9,4%****STOSOWANIE****6,6%**

STOSOWANIE KAR FIZYCZNYCH W STOSUNKU DO DZIECI

Odsetek badanych, którzy wskazali, iż kary fizyczne w stosunku do dzieci zasadniczo nie powinny być stosowane, ale są sytuacje, kiedy są usprawiedliwione.

Średnio co trzeci dorosły mieszkaniec nie wie, iż stosowanie kar fizycznych przez rodziców wobec dzieci jest w naszym kraju prawnie zakazane.

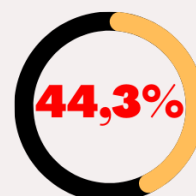

PROFILAKTYKA

- Odsetek badanych, którzy wskazali, na izolowanie osób stosujących przemoc od ich doznających
- w celu przeciwdziałania problemowi przemocy domowej.

Odsetek badanych, którzy wskazali, na tworzenie placówek specjalizujących się w pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej w celu przeciwdziałania problemowi przemocy domowej.

MIESZKAŃCY

PRZEKONANIA NA TEMAT PRZEMOCY

13,2%

Odsetek badanych, którzy postrzegają przemoc domową jako znaczny problem występujący na terenie Gminy.

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy postrzegają przemoc wobec osób starszych jako znaczny problem występujący na terenie Gminy.

11,3%

Średnio co drugi dorosły mieszkaniec uważa, że oferta wsparcia dla osób doświadczających problemu przemocy domowej jest na terenie Gminy niewystarczająca.

ZDANIEM 64,2% DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW TO NADUŻYWANIE ALKOHOŁU JEST NAJCZĘSTSZA PRZYCZYNA STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE.

Odsetek badanych, którzy zgadzają się ze stwierdzeniem, iż zjawisko przemocy domowej dotyczy różnych rodzin, a nie tylko środowisk z marginesu społecznego.

48,1%

81,2%

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy nie zgadzają się ze stwierdzeniem, iż jeśli osoba doświadczająca przemocy domowej sama nie prosi o pomoc, to nikt nie powinien wtrącać się w to, co dzieje się w jej domu.

Na podstawie zebranych danych można zauważyć, iż problem doświadczania przemocy domowej przybiera w Gminie Czosnów nieznaczne rozmiary. Średnio co szósty dorosły mieszkaniec odpowiedział, iż w ciągu roku przed badaniem doznał przemocy, z czego największy odsetek wyróżnił przemoc psychiczną oraz fizyczną. Znacznie rzadziej doświadczali przemocy seksualnej, ekonomicznej i zaniedbania. Z badań wynika, iż znacznie mniejszy odsetek badanych, którzy w ciągu ostatniego roku stosowali przemoc. Podobnie, jak w przypadku doświadczania przemocy, najczęściej stosowano przemoc psychiczną, a główną grupą, wobec której mieszkańcy stosowali przemoc byli ich partnerzy/partnerki. Ponad połowa badanych neguje kary fizyczne w stosunku do dzieci jako metodę wychowawczą, natomiast należy zwrócić uwagę na to, iż 11,3% uważa, że są sytuacje, kiedy ich stosowanie jest uzasadnione, a 2,8% twierdzi, iż może być stosowana za każdym razem, kiedy rodzic uzna, że może być skuteczna. Z udzielonych odpowiedzi wynika, iż wysoki odsetek ankietowanych zna osoby ze swojej miejscowości, które doświadczają przemocy domowej. Najczęściej wskazywali oni, iż osoby te doświadczają przemocy psychicznej oraz fizycznej. Należy zaznaczyć, iż blisko połowa mieszkańców, która zna osoby doświadczające przemocy w swoim otoczeniu, nie interweniowała w tym zakresie. Niski odsetek uważa przemoc domową jako znaczny problem na terenie Gminy. Podobnie kształtuje się odsetek osób, którzy zauważają problem przemocy wobec osób starszych w ich Gminie. Niepokojący jest fakt, iż średnio co drugi ankietowany uważa, że oferta wsparcia dla osób doświadczających problemu przemocy na terenie Gminy Czosnów nie jest wystarczająca. Z udzielonych odpowiedzi wynika, iż problem stosowania cyberprzemocy nie jest powszechny wśród mieszkańców, natomiast na jego doświadczanie wskazał co dziesiąty mieszkaniec Gminy.

UCZNIOWIE

DOZNAWANIE PRZEMOCY

Odsetek uczniów, którzy w ciągu ostatniego roku **doznali przemocy. 30,3%**

PRZEMOC PSYCHICZNA

24%

PRZEMOC FIZYCZNA

14,9%

PRZEMOC SEKSUALNA

3,4%

ZANIEDBANIE

2,9%

24,6%

uczniów doznało przemocy w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem (odsetek został obliczony z całej próby badawczej, tj. 175 osób).

Uczniowie ze szkoły oraz rodzeństwo jako dwie główne grupy, które stosowały przemoc wobec uczniów.

5,7%

Odsetek badanych, którzy doznali przemocy ze strony mamy lub taty.

STOSOWANIE PRZEMOCY

Odsetek uczniów, którzy w ciągu ostatniego roku **stosowali** przemoc. **12,0%**

PRZEMOC FIZYCZNA

 9,1%

PRZEMOC PSYCHICZNA

 4%

PRZEMOC SEKSUALNA

 2,3%

9,7%

uczniów **stosowało** przemoc w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem (odsetek został obliczony z całej próby badawczej, tj. 175 osób).

Rodzeństwo oraz uczniowie ze szkoły jako dwie główne grupy, wobec których uczniowie stosowali przemoc.

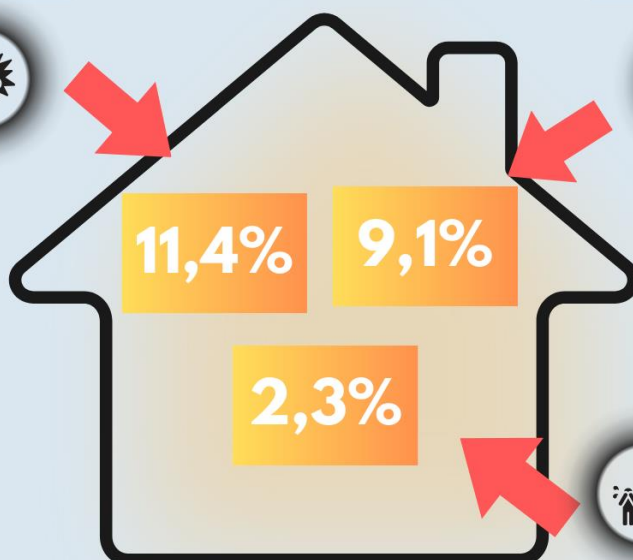
2,3%

Odsetek badanych, którzy stosowali przemoc wobec rodziców.

BYCIE ŚWIADKIEM PRZEMOCY W SWOIM DOMU

Odsetek uczniów, którzy w ciągu ostatniego roku **13,1%** byli świadkami przemocy w swoim domu.

PRZEMOC FIZYCZNA

PRZEMOC PSYCHICZNA

PRZEMOC EKONOMICZNA, SEKSUALNA I ZANIEDBANIE

10,3%

uczniów było świadkami przemocy w swoim domu w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem (odsetek został obliczony z całej próby badawczej, tj. 175 osób).

Odsetek badanych, którzy wskazali na mamę i tatę jako osoby stosujące przemoc w ich domu.

7,4%

UCZNIOWIE

CYBERPRZEMOC

DOŚWIADCZENIE

20,0%

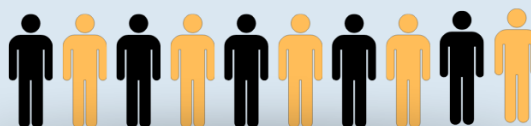

STOSOWANIE

5,7%

PRZEMOC SZKOLNA

Blisko **co drugi** uczeń był świadkiem przemocy w swojej szkole.

28,0%

ODSETEK BADANYCH, KTÓRZY WSKAZALI, IŻ W ICH SZKOLE SĄ UCZNIOWIE, KTÓRYCH SIĘ BOJĄ.

26,3%

ODSETEK UCZNIÓW, KTÓRZY NIE CZUJĄ SIĘ BEZPIECZNIE W SWOJEJ SZKOLE.

PROFILAKTYKA

Zdaniem blisko co drugiego ucznia **powinno organizować się warsztaty profilaktyczne** w celu przeciwdziałania problemowi przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy.

WNIOSKI

Na podstawie zebranych danych można zauważyć, iż problem doznawania przemocy wśród uczniów przybiera znaczne rozmiary. Na jej doświadczenie w ciągu roku przed badaniem wskazał średnio co trzeci badany. Najczęściej doznawaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, która stosowana była przez uczniów ze szkoły. Na doznanie przemocy ze strony rodziców wskazał niewielki odsetek uczniów. Do stosowania przemocy przyznał się o ponad połowę mniejszy odsetek niż w przypadku jej doznania. Najczęściej ankietowani stosowali przemoc fizyczną wobec rodzeństwa oraz uczniów ze szkoły. Do bycia świadkiem przemocy w swoim domu przyznał się co szósty uczeń. Najczęściej obserwowalną formą przemocy była przemoc psychiczna i fizyczna, którą stosowało rodzeństwo. Z badań wyłania się również niepokojący odsetek badanych, którzy doznali cyberprzemocy, byli świadkami przemocy w szkole, bojących się innych uczniów oraz nieczujących się bezpiecznie w szkole.

Cel główny

Minimalizowanie skali przemocy domowej na terenie Gminy Czosnów oraz zwiększenie skuteczności przeciwdziałania temu problemowi.

Cele szczegółowe

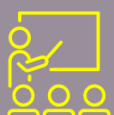
Podniesienie świadomości społecznej oraz zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej

Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową

Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

1. Podniesienie świadomości społecznej oraz zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Edukowanie dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy domowej poprzez prowadzenie działań profilaktycznych i informacyjnych.	Liczba podjętych działań profilaktycznych i edukacyjnych.	ZI, UG, GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, KP, NGO
2.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	Liczba możliwych form/miejsc spędzania czasu wolnego.	NGO, placówki oświatowe, instytucje kulturalne
3.	Informowanie na temat miejsc udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia oraz stosowania przemocy np. poprzez udostępnianie informacji na stronach internetowych itp.	Liczba działań w zakresie rozpowszechnienia informacji.	ZI, UG, KP, GKRPA, GOPS, PKI, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
4.	Edukowanie rodziców w zakresie radzenia sobie z emocjami swoich dzieci, a także swoimi emocjami wobec dzieci poprzez upowszechnianie metod wychowawczych bez przemocy (np. poprzez organizację warsztatów kompetencji rodzicielskich).	Liczba działań dla rodziców dotyczących emocji. Liczba osób biorących udział w działaniach.	UG, GOPS, NGO, placówki oświatowe
5.	Edukacja poprzez dystrybucję ulotek, plakatów, broszur organizację pogadanek, zamieszczanie informacji w mediach lokalnych, itp.	Liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych.	ZI, UG, KP, GKRPA, GOPS, NGO, PPP, placówki oświatowe
6.	Opracowanie diagnozy zjawiska przemocy domowej.	Liczba osób biorących udział w badaniu ankietowym.	GKRPA, placówki oświatowe
7.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy.	Liczba osób korzystających z poradnictwa.	UG, GOPS, placówki oświatowe, PKI, PPP

2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej poprzez zapewnienie schronienia.	Liczba osób, które korzystały ze schronienia.	GOPS
2.	Zapewnienie poradnictwa osobom doznającym przemocy domowej, w tym: psychologicznego, prawnego, socjalnego itp.	Liczba osób, którym udzielono porad. Liczba udzielonych porad.	ZI, PKI, GOPS, UG, GKRPA, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
3.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione Podmioty.	Liczba wszczętych procedur. Liczba zakończonych procedur.	ZI, GKRPA, GOPS, UG, KP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
4.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej.	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy domowej.	GOPS
5.	Kontynuowanie oraz rozwój działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.	Liczba osób objętych wsparciem Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.	GKRPA, UG
6.	Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia.	GOPS, PCPR
7.	Utworzenie grupy samopomocowej dla osób doznających przemocy domowej.	Liczba osób uczęszczających na spotkania grupy samopomocowej.	GOPS, UG, NGO

3. Zwiększanie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	ZI, GKRPA, GOPS, KP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
2.	Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.	ZI, GKRPA, GOPS, PCPR
3.	Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych oraz udział w monitorowaniu i badaniu skuteczności tych programów.	liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych.	ZI, GKRPA, GOPS, PCPR
4.	Zapewnienie poradnictwa osobom stosującym przemoc domową, informowanie ich o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy, możliwościach uzyskania wsparcia.	Liczba porad udzielonych osobom stosującym przemoc domową.	GOPS, GKRPA, ZI, PKI
5.	Współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej.	Liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.	GOPS, KP, kuratorska służba sądowa

4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Podnoszenie wiedzy, kompetencji oraz usystematyzowanie wiedzy członków ZI oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	ZI
2.	Zapewnienie osobom pracującym bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc, wsparcia psychologicznego oraz doradztwa.	Liczba osób uczestniczących w różnych formach poradnictwa i wsparcia psychologicznego.	ZI, GOPS, PKI, GKRPA, placówki ochrony zdrowia, PCPR
3.	Udział w szkoleniach, seminariach, konferencjach dla osób zajmujących się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji i seminariów.	ZI, GKRPA, GOPS, PKI, UG, KP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- ☒ osób doznających przemocy domowej,
- ☒ osób stosujących przemoc domową,
- ☒ świadków przemocy domowej,
- ☒ przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami doznającymi przemocy (pedagodzy, psycholodzy, nauczyciele, pracownicy GOPS, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni),
- ☒ przedstawicieli władz lokalnych.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że realizowane w ramach Programu **działania doprowadzą do:**

- ☒ zmniejszenia liczby osób i rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej,
- ☒ podniesienia świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- ☒ upowszechnienia działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- ☒ podniesienia kwalifikacji i wzmocnienia kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób doznających i stosujących przemoc domową,
- ☒ rozwoju oferty pomocowej osobom doznającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc domową.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028** finansowane będą z budżetu Gminy oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie realizacji **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028** będzie prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Czosnowie na podstawie informacji przekazywanych przez jednostki uczestniczące w jego realizacji. Sprawozdanie z realizacji Programu przedstawiane będzie Wójtowi Gminy Czosnów do dnia 31 marca każdego roku.

Etapy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028 zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 9. Etapy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028

etap	wyszczególnienie	data
1	Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028	III kwartał 2024 roku
2	Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028	III kwartał 2024 roku - IV kwartał 2028 roku
3	Monitoring Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028	do 31.03. każdego roku, tj. 2025-2029
4	Ewaluacja końcowa Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028	do końca maja 2029 roku

BIBLIOGRAFIA

1. Diagnoza problemu przemocy domowej na terenie Gminy Czosnów.
2. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok.
3. Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2021-2023.
4. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” za lata 2021-2023.
5. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok.
6. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 i 2023 rok.
7. <https://kcpu.gov.pl/>

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023.....	15
Tabela 1. Rodzaje przemocy domowej.....	5
Tabela 2. Dane dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych na przestrzeni lat 2021-2023	12
Tabela 3. Dane dotyczące wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2023.....	13
Tabela 4. Dane dotyczące rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2023.....	13
Tabela 5. Liczba osób doświadczających przemocy, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” z terenu gminy Czosnów na przestrzeni lat 2021-2023	14
Tabela 6. Liczba osób stosujących przemoc objętych procedurą „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2023	14
Tabela 7. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa na przestrzeni lat 2021-2023	15
Tabela 8. Liczba porad i osób, które korzystały ze wsparcia Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego na przestrzeni lat 2021-2023.....	16
Tabela 9. Etapy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czosnów na lata 2024-2028.....	35

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021 r. poz. 1249 ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie na terenie gminy obowiązuje Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025, przyjęty uchwałą Rady Gminy Czosnów nr XXIX/255/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r.

W związku z obszerną nowelizacją ww. ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), konieczne jest przyjęcie przez Radę Gminy Czosnów Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2028 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

Program wyznacza kierunki działań podejmowanych przez Gminę Czosnów na rzecz:

osób doznających przemocy domowej,
osób stosujących przemoc domową,
mieszkańców Gminy Czosnów,
przedstawicieli instytucji zobowiązanych do działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Program zakłada łączenie ze sobą aktywności w obszarach inicjowania, rozwijania różnorodnych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, doskonalenia współpracy interdyscyplinarnej z tworzeniem warunków sprzyjających wzrostowi świadomości i wrażliwości społecznej, co stanowi podstawę budowania spójnego oraz funkcjonalnego systemu oparcia społecznego dla osób doznających przemocy domowej.

Zadania w ramach Programu realizowane będą zarówno przez organy administracji samorządowej, jak również podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.